

Så sparar vi till barnen

Rapport från Länsförsäkringar hösten 2012

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning
2. Om undersökningen
3. Sparbelopp
4. Sparkapital
5. Sparformer
6. Reflektioner
7. Räkneexempel

1. Sammanfattning

- Sparandet till barnen har ökat med 3,5 procent i Sverige jämfört med år 2009.
- De föräldrar som sparar till sina barn sätter av 6 185 kronor i snitt per år, det vill säga 515 kronor per månad.
- Det sparas mest till ensambarnen. De som har **ett** barn sparar i genomsnitt 6 948 kronor per år till barnet, (579 kr per månad).
- De som har **två** barn sparar i genomsnitt 5 883 kronor per år per barn, (490 kr per månad).
- De som har **tre** barn sparar i genomsnitt 5 666 kronor per år per barn (472 kr per månad).
- Andelen som inte sparar alls till sina barn har minskat från 20 procent till 14 procent sedan 2009.
- I snitt har barnet 32 658 kr i sparad kapital.
- Fondsparande är den populäraste sparformen till barnen, 64 procent sparar i fonder.
- 45 procent sparar på bankkonto, 4 procent sparar i aktier till barnen och 1 procent i obligationer.
- Föräldrar som är lite äldre och de med högre inkomster sparar i större utsträckning i fonder medan de yngre och de med lägre inkomster oftare sparar på bankkonto.
- Det är skillnader i vilket belopp som sparas, hur stort sparkapital man har och vilken sparform föräldrarna valt beroende på var i landet man bor.

För mer information, kontakta:

Elisabeth Hedmark

Länsförsäkringars privatekonom

Telefon 08-588 419 69 Mobil 073 – 96 41969

elisabeth.hedmark@lansforsakringar.se

2. Om undersökningen

Under perioden 22 maj till 20 juni 2012 har cirka 900 personer med barn under 18 år, i åldrarna 20 till 65 år, telefonintervjuats om sitt sparande till barnen. Intervjuerna genomfördes av PFM Research på uppdrag av Länsförsäkringar. Bakgrundfrågor i undersökningen är hushållsinkomst, kön, ålder, antal hemmavarande barn, boendeform och social situation.

Frågeställningarna var:

- Hur mycket pengar sparas totalt till ditt/dina barn per år?
- Hur stort sparkapital har barnet/barnen idag?
- På vilket/vilka sätt sparas det till ditt/dina barn?
- Svarsalternativ: Bankkonto, Fonder, Aktier, Obligationer, Annan sparform, Vet ej.

I rapporten gör vi jämförelser mellan 2005, 2007 och 2009 års undersökningar utom när det gäller hur stort sparkapital som barnet har, eftersom frågan är ny för 2012.

3. Sparbelopp

I Sverige har det genomsnittliga årssparandet per barn ökat med 24,5 procent sedan 2005 och 3,5 procent sedan 2009. I årets undersökning sparas årligen 6 185 kronor per barn i snitt, vilket är 515 kronor per månad. Det är fler som sparar till barnen jämfört med 2009. I årets undersökning uppger 14 procent att de inte sparar alls och det är en minskning med 6 procentenheter.

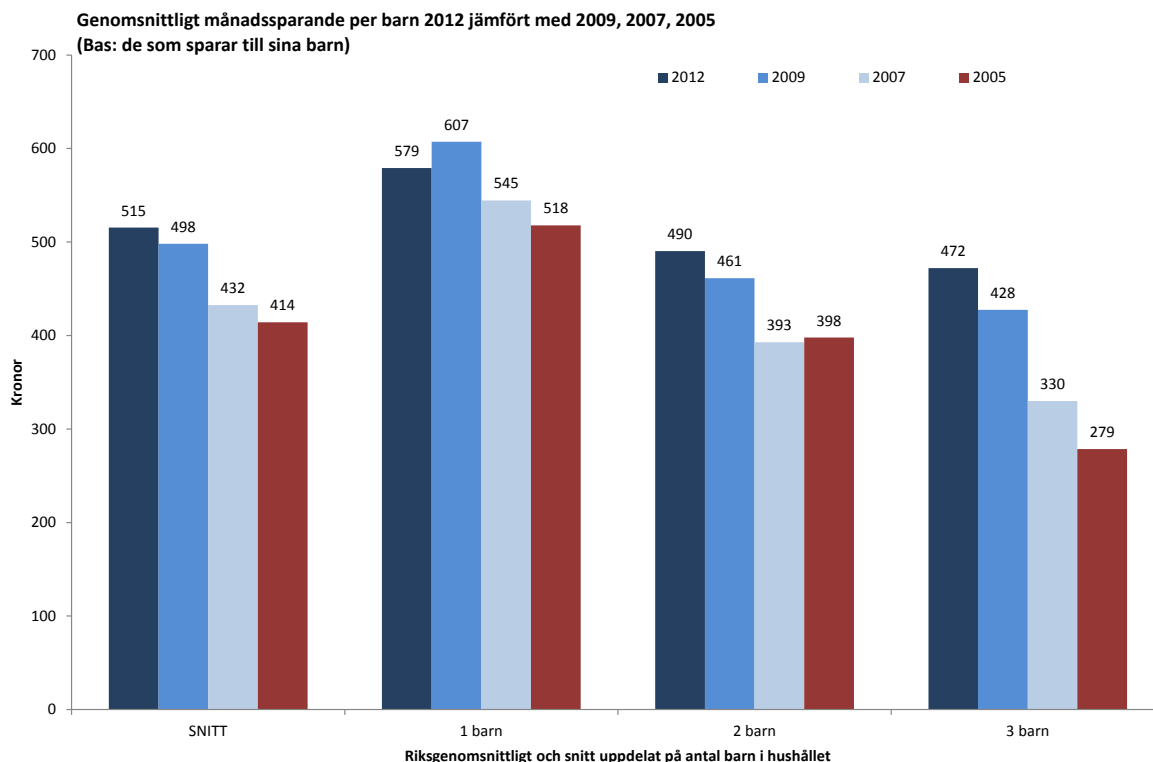
Hur mycket föräldrar sparar till sina barn beror till stor del på hur många syskon som finns. Ensambarn får i snitt mer än om det finns fler barn i familjen även om beloppet för ensam-barnet har sjunkit sedan 2009. För barnen som har syskon har däremot beloppen stadigt ökat.

	2012	2009	2007	2005
SNITT	6 185	5 978	5 190	4 970
1 barn	6 949	7 286	6 534	6 214
2 barn	5 883	5 535	4 714	4 774
3 barn	5 666	5 130	3 960	3 342

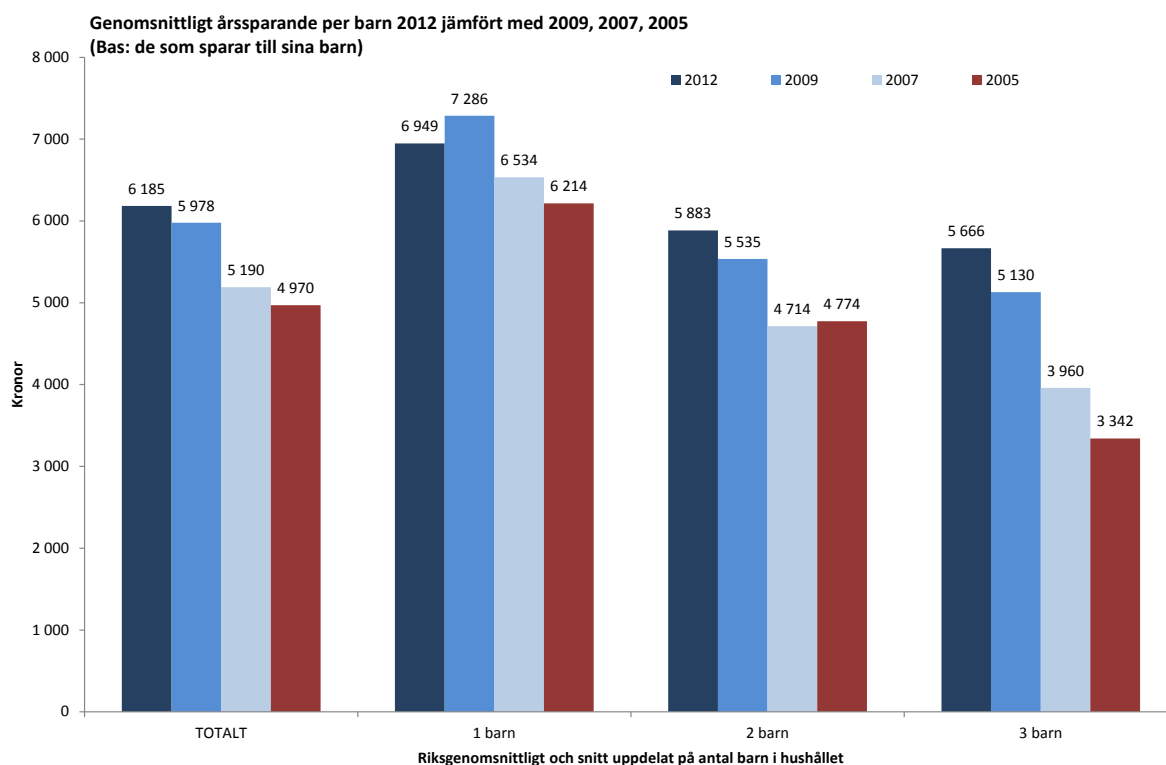
Figur 1: Genomsnittligt årssparande per barn och år, 2012 jämfört med 2009, 2007 och 2005

	2012	2009	2007	2005
SNITT	515	498	432	414
1 barn	579	607	545	518
2 barn	490	461	393	398
3 barn	472	428	330	279

Figur 2: Genomsnittligt månadssparande per barn och år, 2012 jämfört med 2009, 2007 och 2005.

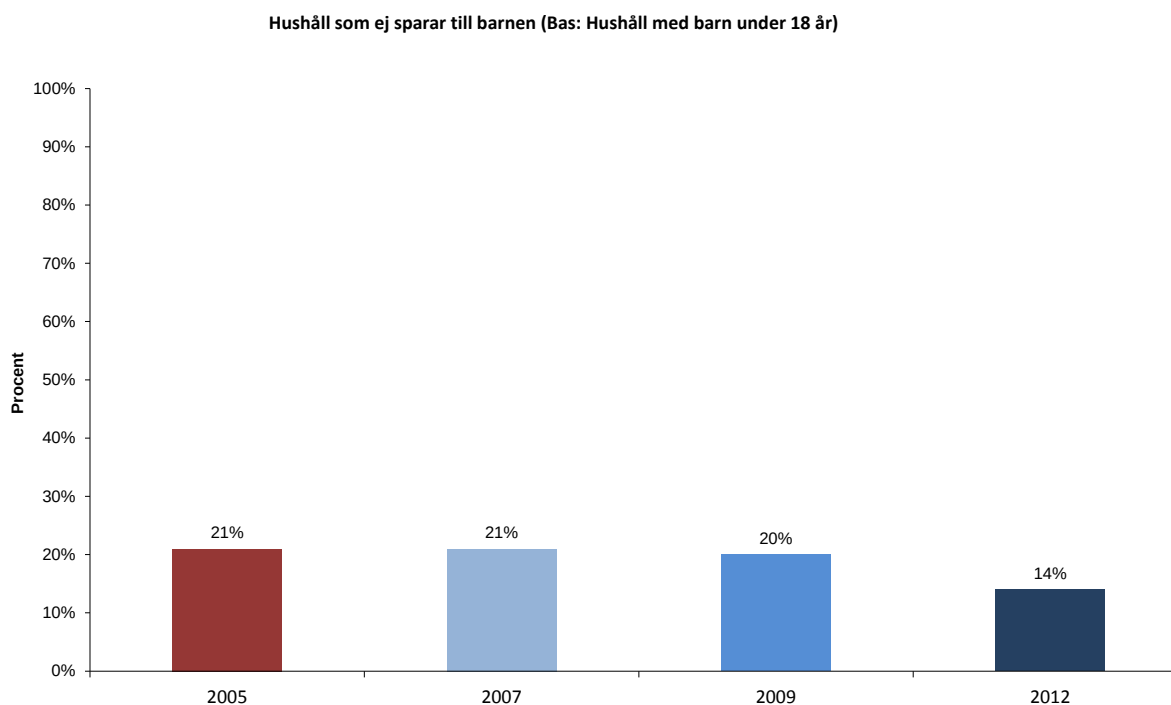
Figur 3: Genomsnittligt månadssparande per barn och år, 2012 jämfört med 2009, 2007 och 2005.

Figur 4: Genomsnittligt årssparande per barn och år, 2012 jämfört med 2009, 2007 och 2005.

Okunskapen om hur mycket det sparas har minskat

Andelen föräldrar med barn som inte sparar alls har minskat från 20 till 14 procent sedan 2009 och det har även den grupp som svarade att de inte vet hur mycket de sparar. 14 procent vet inte hur mycket pengar de sparar till barnen jämfört med 18 procent år 2009. I övrigt fördelade sig sparandet på följande sätt:

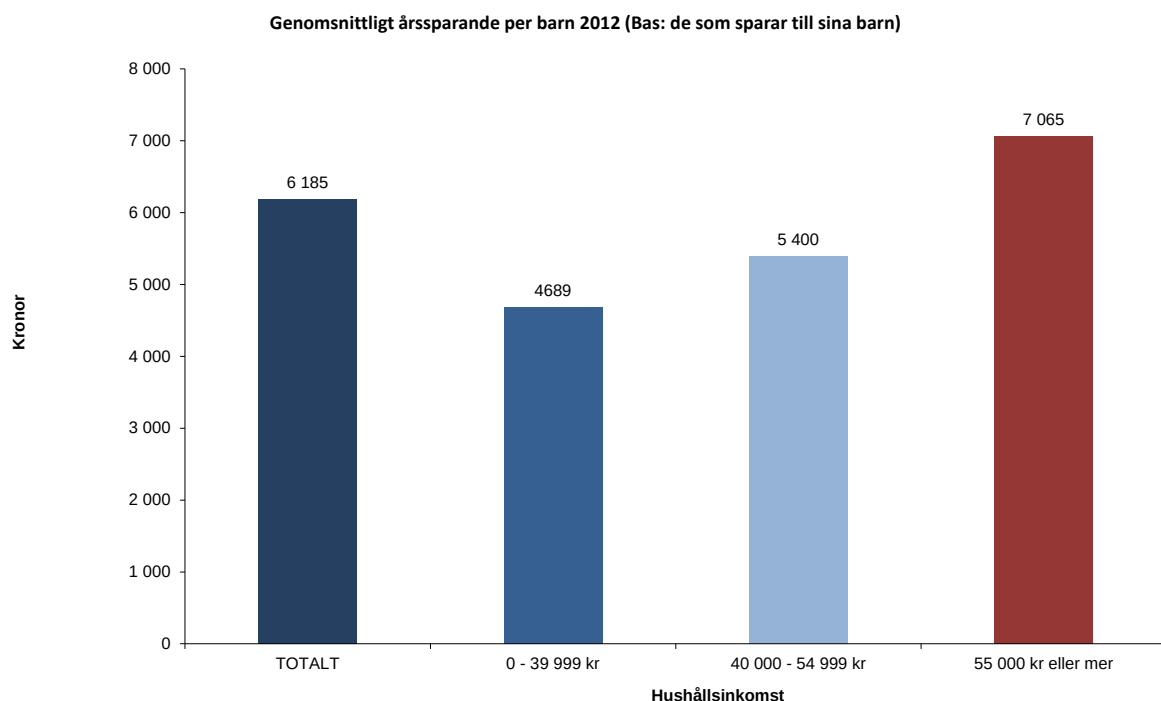

Figur 5: Andel hushåll som inte sparar till barnen. Jämförelse av åren 2005, 2007, 2009 och 2012.

Siffror inom parentes visar resultatet för 2009.

- 14 procent (20 procent) sparar inte alls till sina barn.
- 14 procent (10 procent) sparar upp till 2 000 kronor
- 20 procent (20 procent) sparar mellan 2 001 och 4 000 kronor,
- 14 procent (16 procent) sparar mellan 4 001 och 6 000 kronor,
- 6 procent (5 procent) sparar mellan 6 001 och 10 000 kronor
- 18 procent (12 procent) sparar mer än 10 000 kronor per barn och år
- 14 procent vet inte hur mycket de sparar till sina barn.

Förutom antalet syskon har hushållsinkomsten betydelse för hur mycket föräldrar sparar till sina barn. De med hushållsinkomster upp till 40 000 kronor per månad sparar cirka 390 kronor per månad medan de med hushållsinkomster över 55 000 kr sparar 588 kronor per månad i snitt.

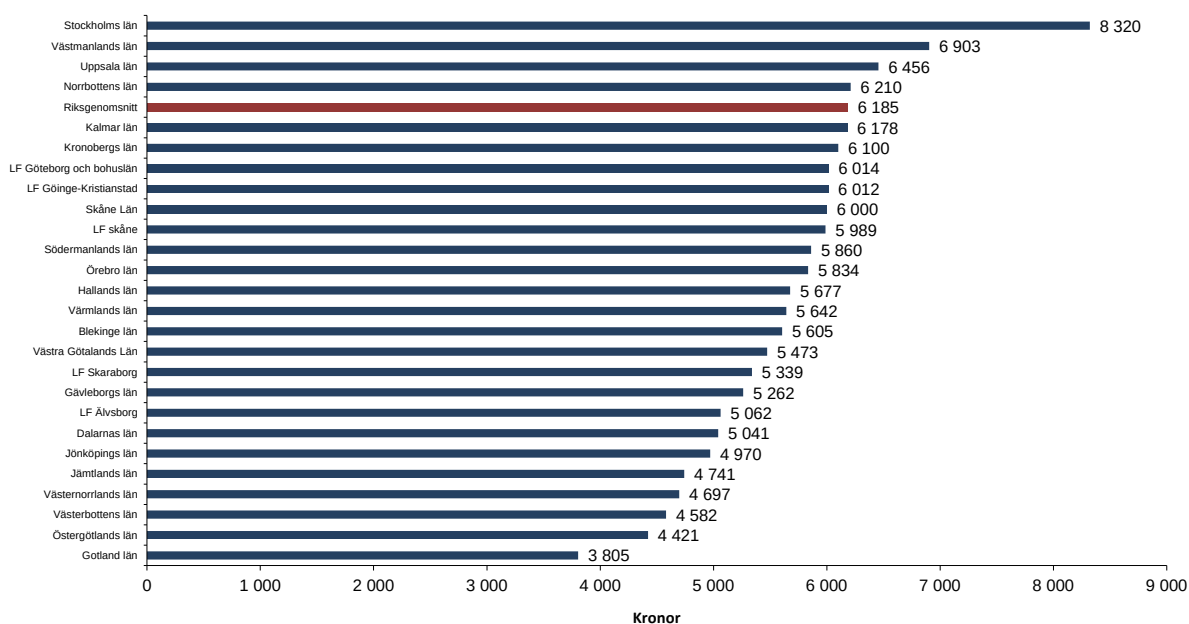
Figur 6: Genomsnittligt årssparande per barn och år uppdelat på hushållsinkomst, 2012.

Sparbeloppet per barn och år skiljer sig beroende på var i landet vi bor

Det finns geografiska skillnader hur mycket det i genomsnitt sparas till barnen. I Stockholms län sparar föräldrar mest i landet med 8 320 kronor per barn och år (693 kronor per månad). Minst sparas det på Gotland med 3 805 kronor per barn och år (317 kronor per månad).

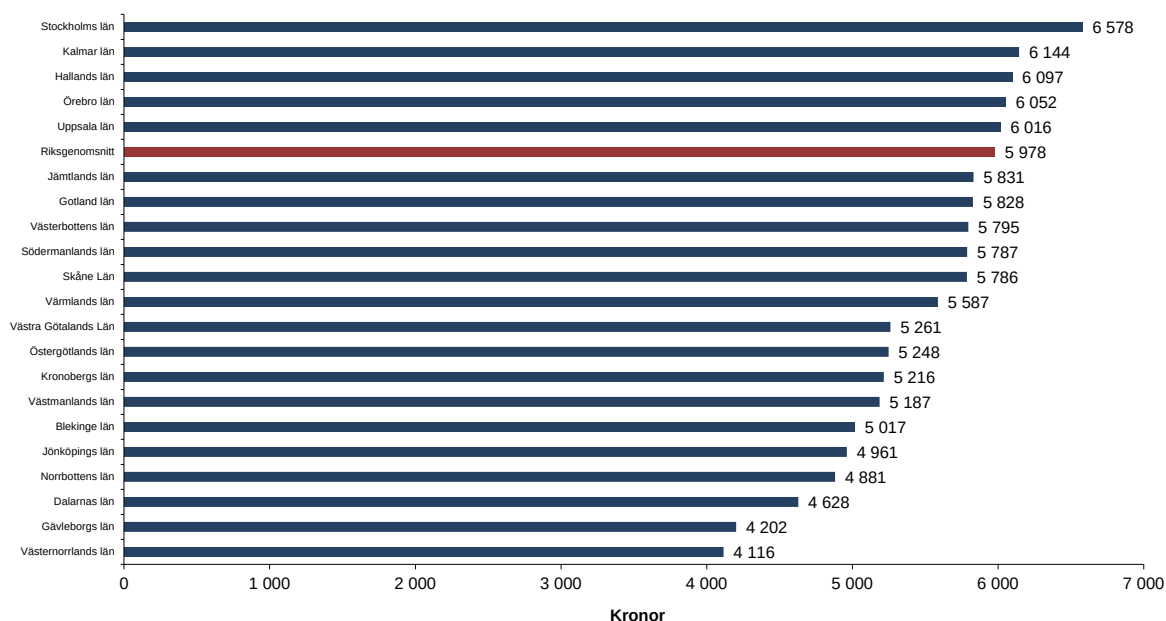
Nedan visas genomsnittliga sparbelopp för 2012, 2009 och 2005. I samtliga län utom Gotlands län, Östergötlands län, Västerbottens län, Jämtlands län, Hallands län och Örebro län har sparandet till barnen ökat jämfört med 2009 och i dessa län har sparandet minskat sedan 2009. I Jönköpings, Kalmar, Södermanlands och i Värmlands län ligger sparandet på ungefär samma nivå som det gjorde 2009.

Genomsnittligt årssparande per barn och år 2012 uppdelat på län (Bas: de som sparar till sina barn)

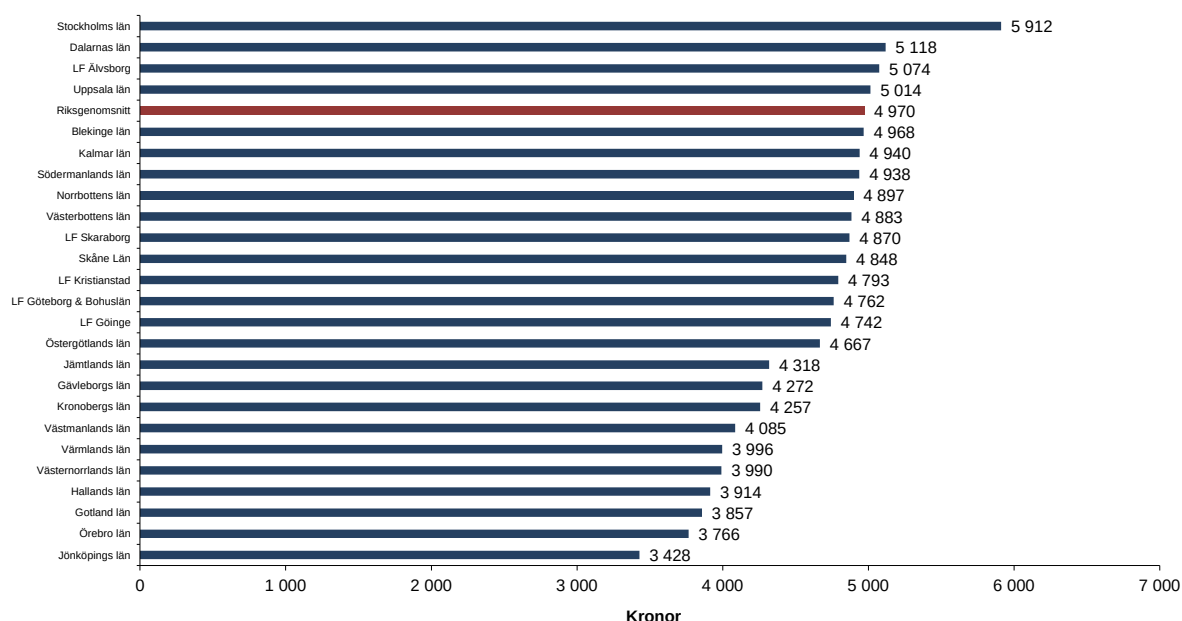
Figur 7: Genomsnittligt årssparande per barn och år uppdelat på län i årets undersökning. Förkortningen LF står för Länsförsäkringar i de fall Länsförsäkringars verksamhetsområde inte är detsamma som Sveriges olika län.

Genomsnittligt årssparande per barn och år 2009 uppdelat på län (Bas: de som sparar till sina barn)

Figur 8: Genomsnittligt årssparande per barn och år uppdelat på län i 2009 års undersökning. Här saknar vi resultat för LF Skaraborg, LF Älvsborg, LF Skåne, LF Göteborg och Bohuslän och LF Gäinge-Kristianstad

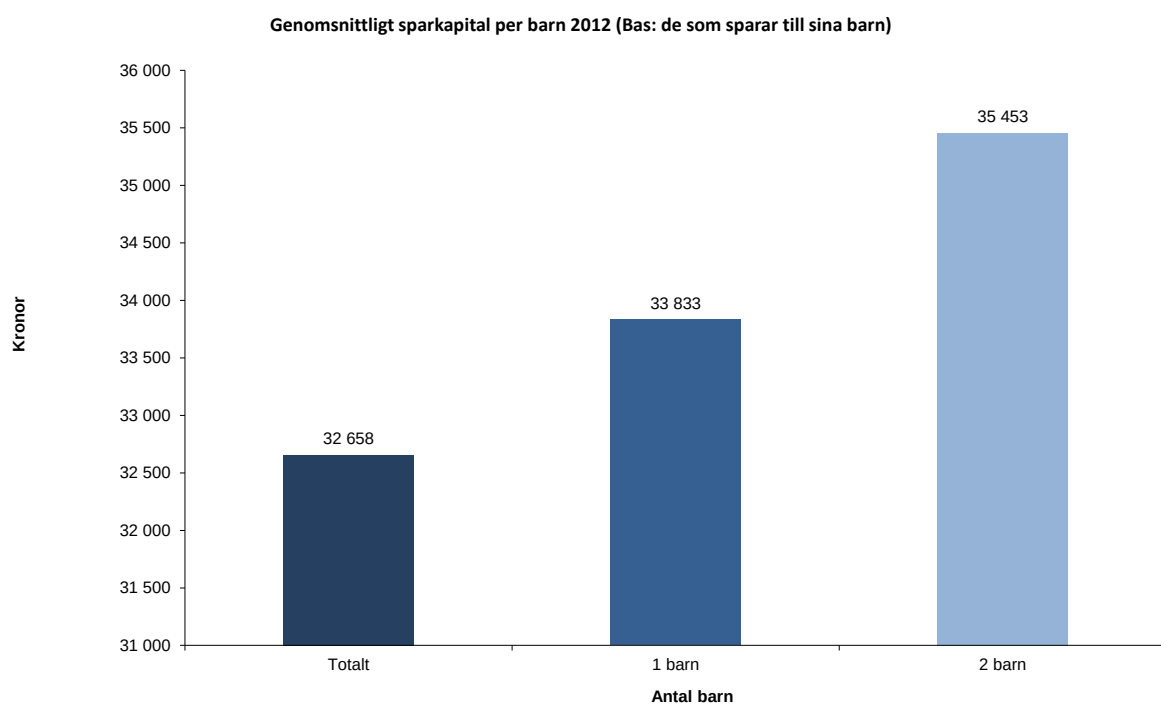
Genomsnittligt årssparande per barn och år 2005 (Bas: de som sparar till sina barn)

Figur 9: Genomsnittligt årssparande per barn och år uppdelat på län i årets undersökning. Förkortningen LF står för Länsförsäkringar i de fall Länsförsäkringars verksamhetsområde inte är detsamma som Sveriges olika län.

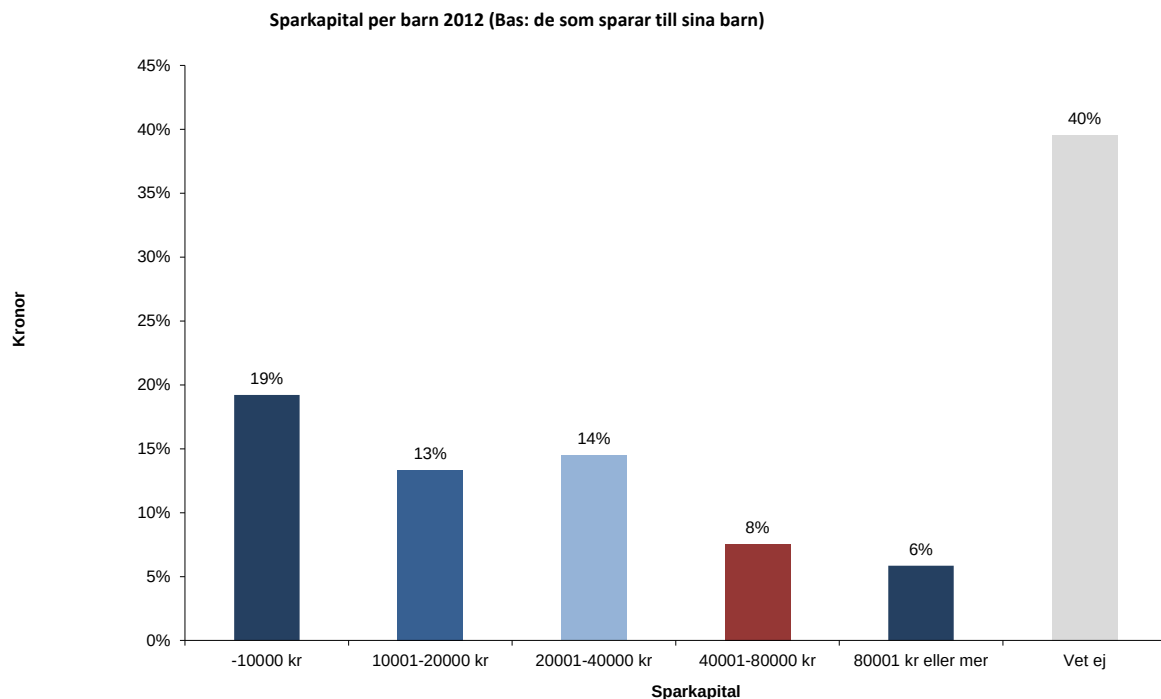
4. Sparkapital

I snitt har barnen 32 658 kronor var i sparkapital. Även här påverkar antalet syskon hur mycket pengar som finns sparat till respektive barn. Ensbarn har i snitt 33 833 kronor, de som har ett syskon har 35 453 kronor.

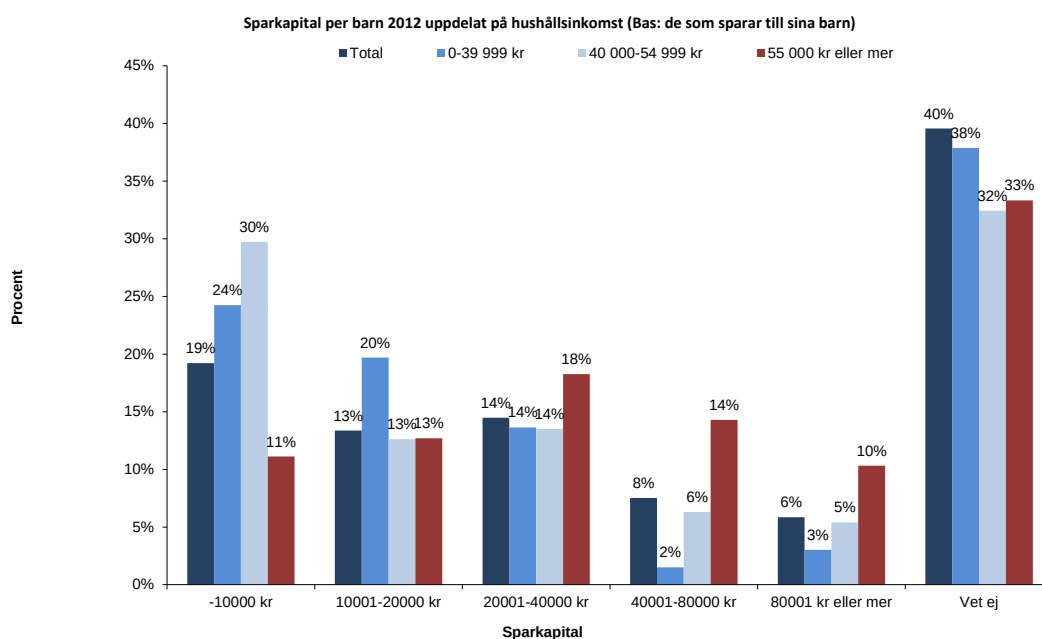
Figur 10: Genomsnittligt sparkapital per barn i 2012 års undersökning.

Av grafen nedan framgår det att 19 procent av hushållen har under 10 000 kronor sparat per barn, 13 procent har mellan 10 001 och 20 000 kronor, 14 procent har 20 001- 40 000 kronor, 8 procent har 40 001-80 000 kronor och 6 procent har över 80 000 kronor. Andelen föräldrar som inte vet hur stort sparkapital som barnet har är hela 40 procent.

Figur 11: Sparkapital per barn i 2012 års undersökning.

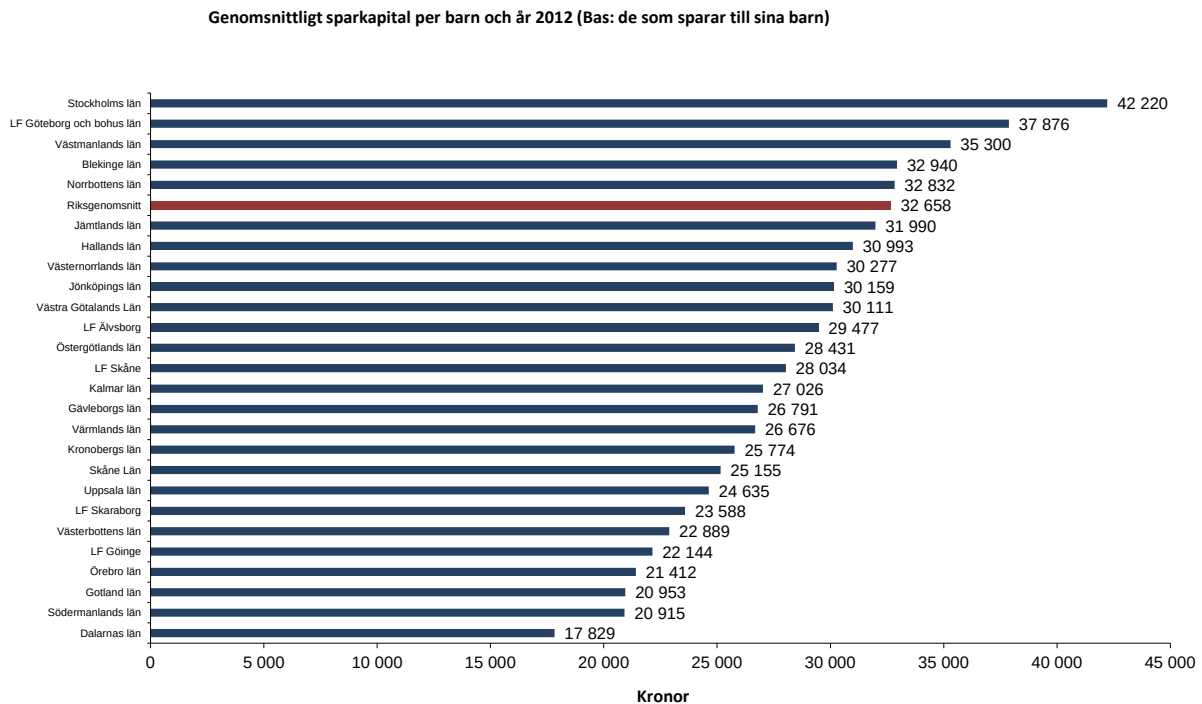
Sparkapitalets storlek påverkas även av hur stor månadsinkomst hushållet har. I hushållen med lägst inkomst är det vanligast att barnen har ett sparkapital upp till 10 000 kronor. I hushållen med högst inkomst är det vanligast med sparkapital upp till 40 000 kronor.

Figur 12: Sparkapital per barn och år uppdelat på hushållsinkomst i 2012 års undersökning.

Sparkapitalets storlek skiljer sig beroende på var i landet man bor

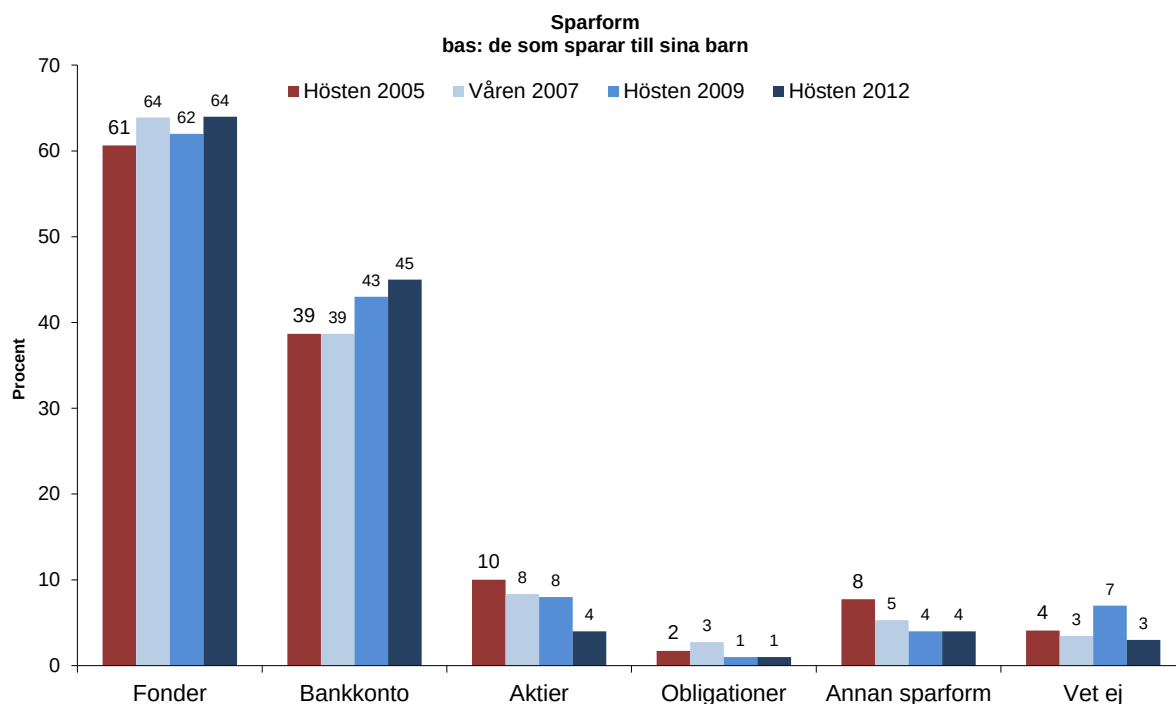
Det finns geografiska skillnader hur mycket barnen har i sparat kapital. I Stockholms län finns mest pengar sparade per barn, i genomsnitt 42 200 kronor. Lägst sparkapital har barn i Dalarnas län där snittet är 17 829 kronor. Rikssnittet för år 2012 är 32 658 kronor och vi har inget historiskt material att jämföra med.

Figur 13: Genomsnittligt sparkapital per barn uppdelat på län, 2012.

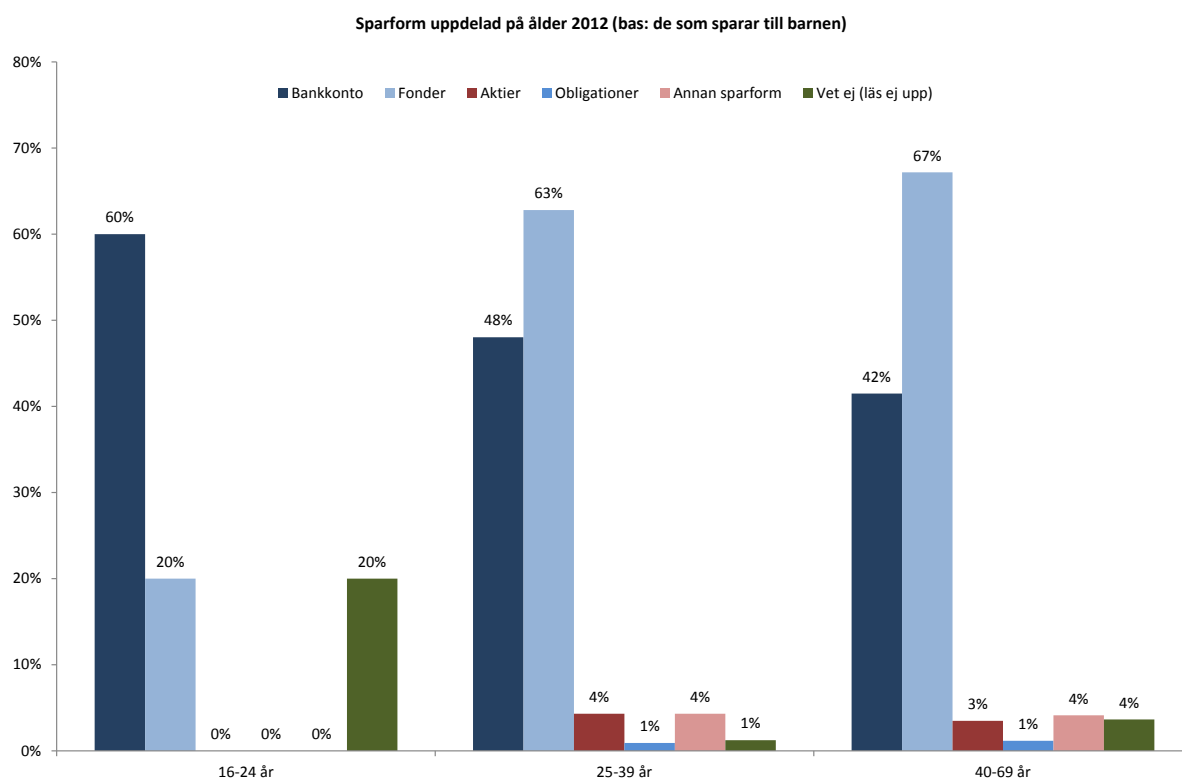
5. Sparformer

Fondsparandet är fortfarande den vanligaste sparformen till barn, 64 procent sparar i fonder. God tvåa är banksparandet där 45 procent av föräldrarna sparar. Endast 4 procent sparar i aktier och det är framför allt aktiesparandet som minskat sedan 2009 då förra mätningen gjordes.

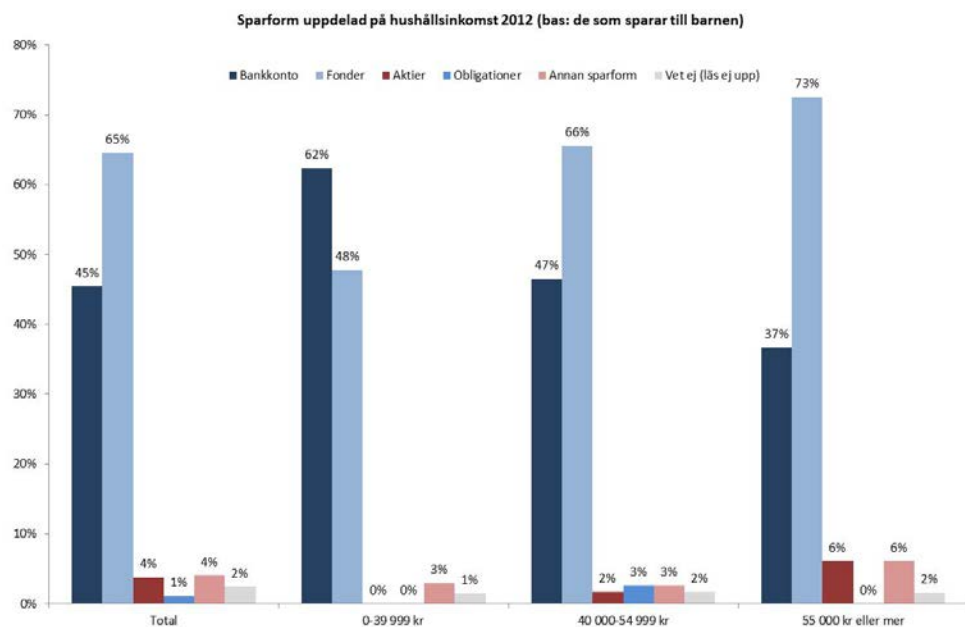
Figur 14: Sparformer – jämförelse mellan 2005, 2007, 2009 och 2012.

De unga föräldrarna sparar inte i fonder lika ofta som de äldre föräldrarna. Bara 20 procent bland dem mellan 16 och 24 år sparar i fonder jämfört med 67 procent av föräldrar mellan 40 och 69 år.

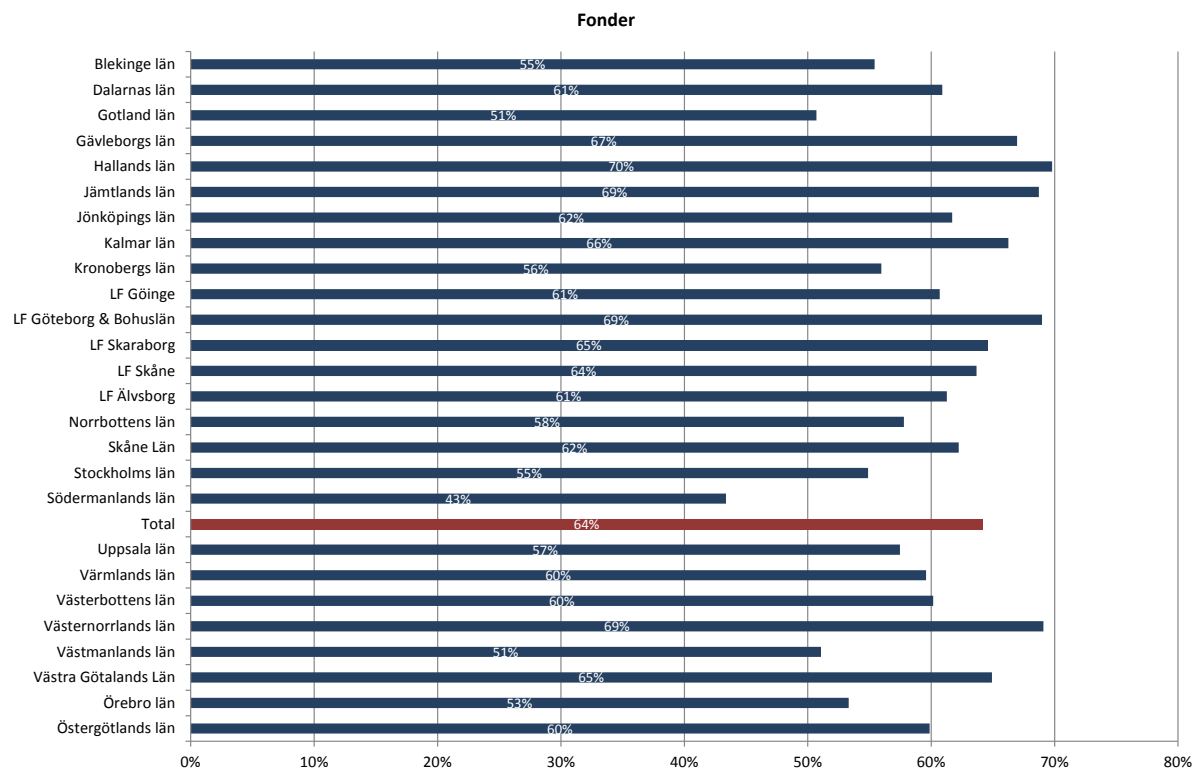
Figur 15: Val av sparform uppdelat på ålder, 2012.

Av föräldrar med hushållsinkomster över 55 000 kronor per månad sparar 73 procent i fonder, 37 procent på bankkonto och 6 procent i aktier till sina barn. Detta kan jämföras med dem med hushållsinkomst upp till 40 000 kronor där 48 procent sparar i fonder, 62 procent på bankkonto och ingen sparar i aktier.

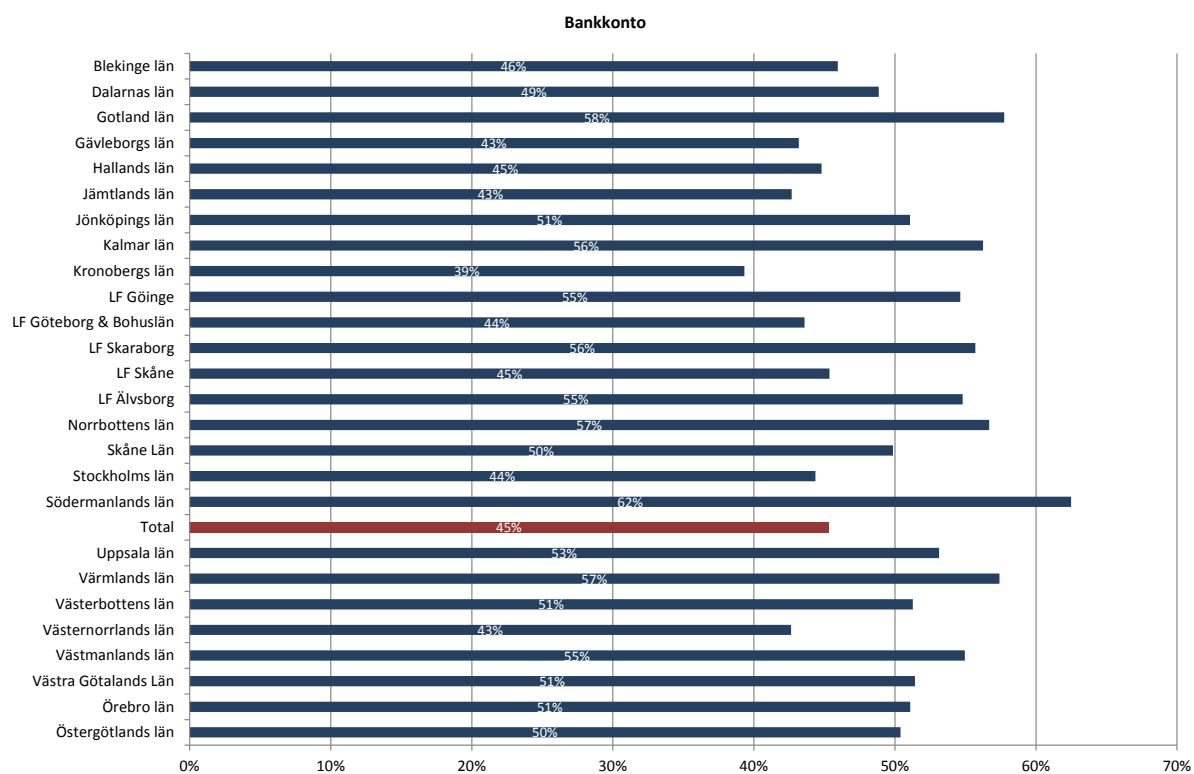

Figur 16: Val av sparform uppdelat på hushållsinkomst 2012.

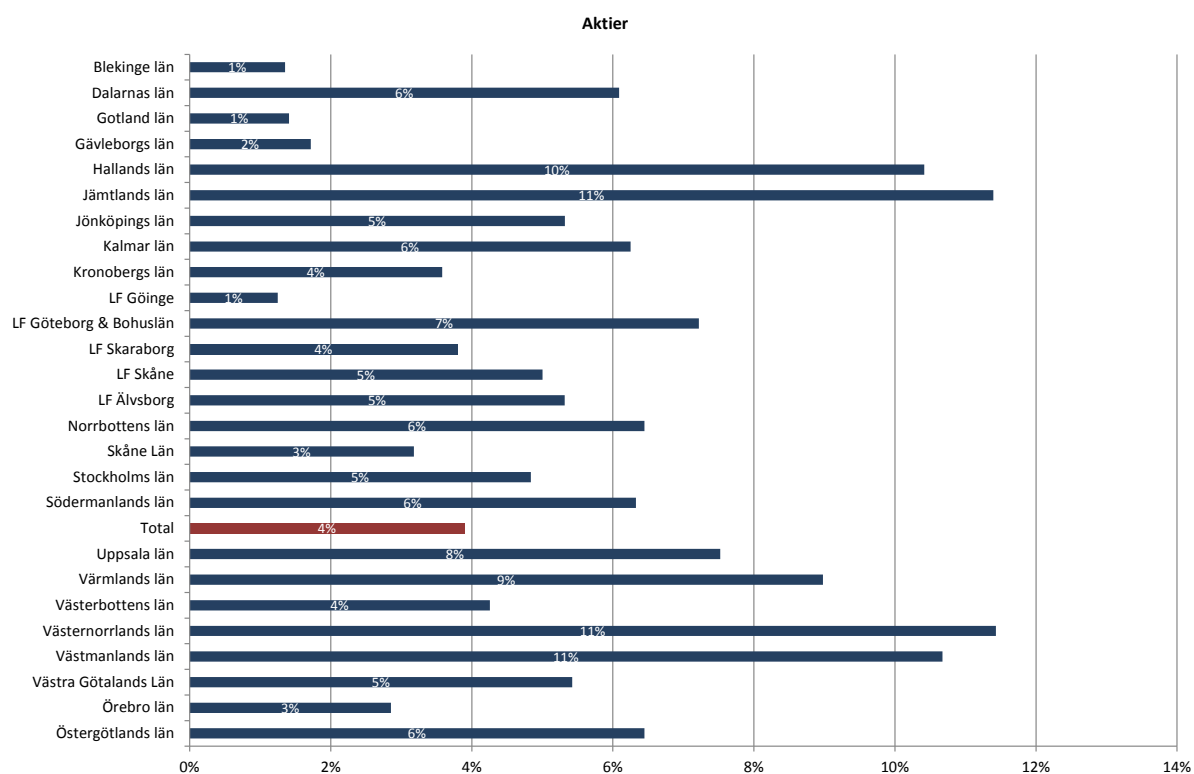
Valet av sparform skiljer sig mellan länen

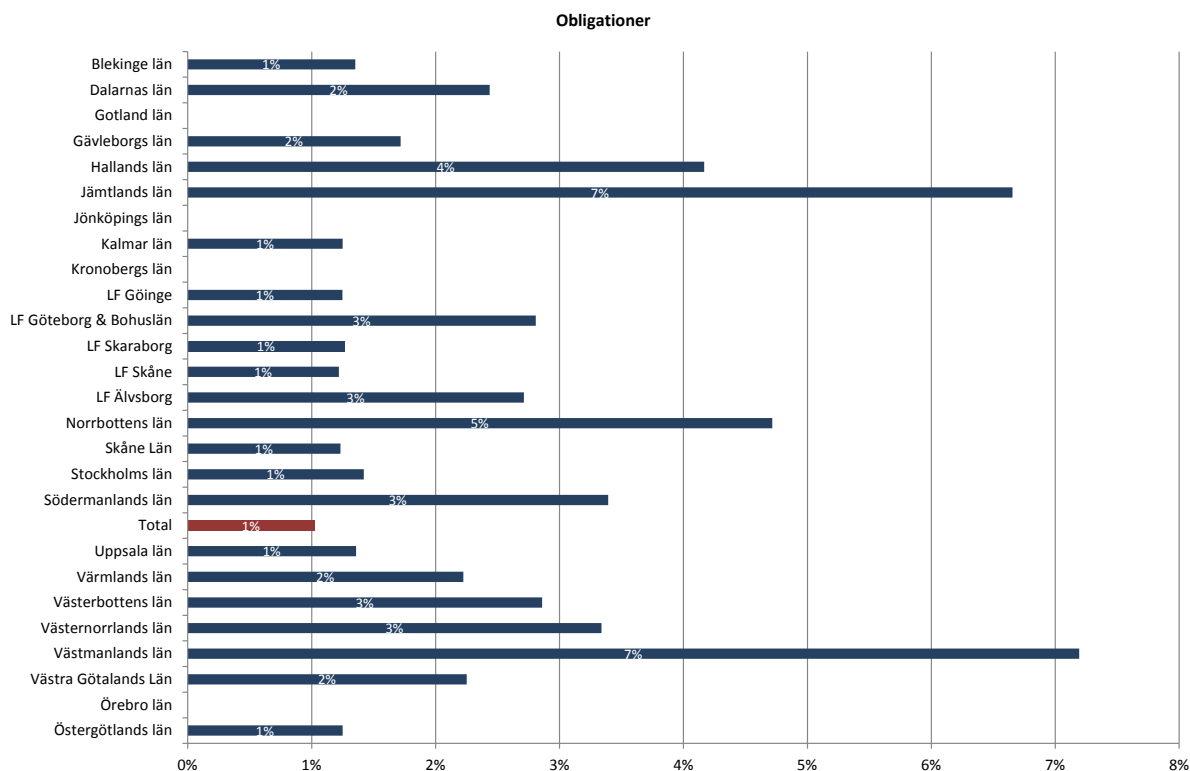
Figur 17: Andel som sparar i fonder uppdelat på län 2012.

Figur 18: Andel som sparar på bankkonto uppdelat på län 2012

Figur 19: Andel som sparar i aktier uppdelat på län 2012.

Figur 20: Andel som sparar i obligationer uppdelat på län 2012.

6. Reflektioner

Fler föräldrar börjar spara

Det genomsnittliga årssparandet per barn har stadigt ökat sedan 2005. Även om vi fortfarande har stora ekonomiska problem i omvärlden har vi inte minskat vårt sparande till barnen. En trolig anledning är att många hushåll har fått mer pengar över genom de senaste årens ränte- och skattesänkningar. En tolkning man kan göra är att föräldrar tycker det är viktigare att spara till barnen eftersom andelen föräldrar som inte sparar till sitt barn har minskat från 20 procent 2009 till 14 procent i årets undersökning. Svårigheterna för ungdomar att hitta och köpa en lämplig bostad kan ha bidragit till att föräldrarna försöker sätta av pengar som hjälp när det är dags för barnen att flytta hemifrån.

Inkomster styr sparform

Valet av sparform till barnen styrs bland annat av vilken inkomst hushållet har. Fonder är vanligare i hushåll med lite högre inkomster medan bankkonto är vanligare i hushåll med lite lägre inkomster. Bankkonto upplevs förmodligen som en trygg och stabil sparform även om räntan ligger på historiskt sett låga nivåer. Men sparande till barnen är oftast ett långsiktigt sparande och för att öka möjligheten till högre avkastning är fonder ett bättre alternativ än om pengarna står på ett sparkonto under många år.

Att så stor andel som 40 procent av föräldrarna svarade att det inte vet hur stort barnens spar-kapital är tyder på att de inte kontrollerar placeringarna så ofta som de borde. Även om man tar långsiktiga placeringsbeslut är det bra att regelbundet följa upp och även byta placeringar om man inte är nöjd.

Sparkapitalet skiljer sig åt mellan barnen

Hur mycket som har sparats till barnen beror bland annat på var man bor i landet, hushållsinkomst och hur många syskon barnen har. Enligt figur 10 i rapporten har ett barn drygt 33 000 kronor och om de är två syskon är sparbeloppet drygt 35 000 kronor. Det kan tyckas märkligt att ensam barn har lägre sparkapital eftersom det regelbundna sparandet är högre för dem än om de är fler syskon. Det här kan bero på att åldern på barn med syskon är högre än ensam barnen och därför har sparandet pågått under längre tid för det äldsta barnet som därför drar upp snittbeloppet.

Sparande i förälders eller barnets namn?

Om föräldrar har sparat i barnets namn så har barnet tillgång till sitt sparkapital vid 18 års ålder och kan spendera på det han eller hon själv väljer. Och det kanske inte alltid blir som föräldrarna har tänkt sig.

Sedan gåvoskatten togs bort är det möjligt för en förälder att spara i sitt eget namn och ge hela eller delar av summan vid den tidpunkt som föräldern själv tycker är lämpligt. Det kan till exempel vara som en kontantinsats till en bostad, studier eller körkort.

Om en ungdom eller en ung vuxen bor hemma och har arbete och inte behöver betala till hushållskassan, lever han/hon på en god standard som blir svår att behålla sedan. Ett tips är att du som förälder ändå tar betalt och sätter in pengarna på ett konto som han/hon sedan får när det är dags att flytta.

7. Räkneexempel

Även ett lågt sparbelopp per månad hinner bli ett stort sparkapital om det sparas under många år. Spartid och avkastning har stor betydelse, en procentenhet mer i genomsnitt per år betyder många tusenlappar över tid. I exemplen nedan redovisas hur mycket det kan bli med olika avkastningar efter 18 års sparande. Exklusive avgifter och skatt.

Sparbelopp Kronor/mån	2%	5%	6%
300	77 900	104 200	115 200
600	155 800	208 500	230 400
1000	259 700	347 500	384 000